

POTREBE, PRAVA I ODGOVORNOSTI

Agnes Jelačić, pedagoginja

Što je pravo?

Pravo je potreba.

- Postoje osnovne stvari koje svi ljudi (veliki i mali) moraju imati kako bi zdravo, sigurno i lijepo živjeli.
- Primjer: svi trebamo jesti da bismo živjeli (**potreba**)
zato svi imamo **pravo** na zdravu i pravilnu prehranu

Što su potrebe?

- **Potreba** je nešto bez čega ne možemo ili nam je jako teško živjeti.
➡ Nabrojite neke vaše osnovne potrebe.

Povezanost prava i potreba

Potrebe za:

- Hranom, vodom,
- Domom, mjestom za spavanje,
- Odmorom, igrom, slobodnim vremenom,
- Zdravljem,
- Obrazovanjem,
- Ljubavlju, pažnjom,
-

Zašto postoje prava?

Prava postoje da bi osigurala zadovoljavanje temeljnih potreba.

Zašto postoje prava **djece**?

- Zbog svoje životne dobi djeca su upućena na pomoć odraslih koji ih moraju štititi i pomagati im u odrastanju.
- Dječja prava su **ljudska** prava i odnose se na svu djecu do 18. godine starosti.
- Dječja prava su posebno izdvojena i naglašena zbog toga što je ovo razdoblje posebno važno u životu svake osobe. Kršenje prava u toj dobi može negativno utjecati na cijeli budući život osobe.
- U svim dijelovima svijeta djeca nemaju ista prava.
- U nekim zemljama se ozbiljno krše dječja prava.

npr.

Nepal, Katmandu. Indira, 7.godina, radi u rudniku granita, od treće godine i to 6 sati dnevno. Živi u kući od jedne sobe s roditeljima, bratom i sestrom.

Okolica Rima. Nema imena. Izbjeglica iz Rumunjske.

Alex, 9, Rio de Janeiro, Brazil
(kad ne pada kiša spava na kauču)

Afganistan

11 godina, vojnik

Kršenje dječjih prava i Konvencija o pravima djece

- ✓ U nekim zemljama (Brazil) djeca mlađa od 8 godina rade u tvornici.
- ✓ Ima zemalja u kojima nije obvezno da djeca idu u školu, posebno djevojčice.
- ✓ U nekim zemljama dječaci već s 12 godina postaju vojnici i idu u rat.
- ✓ Puno djece u svijetu umire od gladi.

Zato su se gotovo sve države svijeta zajednički dogovorile da će poštivati i štiti jednaka prava djece.

Ta prava su napisali u dokumentu koji se zove

Konvencija o pravima djeteta.

Što sadrži Konvencija?

- **Popis prava** djece i **svih koji su odgovorni** za njihovo zadovoljavanje.

– PRIMJER:

Djeca imaju pravo na zdrav život i zdravstvenu zaštitu.

Tko je za to odgovoran?

1. **Roditelji** su dužni brinuti o zdravom odrastanju djece i njihovoj zaštiti (prehrana, san, igra, šetnja, liječenje bolesti...)
2. **Država** je dužna pomoći roditeljima (izgraditi zdravstvene ustanove, vrtiće, škole, igrališta...)

Najvažnija prava djece

- **PRAVO NA ŽIVOT** - Dijete ima pravo na život, na ime, narodnost i identitet; vlastitu kulturu, jezik, vjeroispovijest.

REPUBLIKA HRVATSKA

URED DRŽAVNE UPRAVE U
OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI
Matični ured DAKOVO

RODNI LIST

U maticu rođenih matičnog područja OSIJEK
za godinu 2005 izvršen je pod rednim brojem 1597 dana 21.07.2005.
upis činjenice rođenja:

PO DIJETU	Ime	Mate	Spol:
	Prezime	Marić	muški
	Dan, mjesec, godina i sat rođenja: 07. (sednog) srpnja 2005. u 00:23		

UPRAVA PRISTOJNA U LINGU OD
28.00 KM PO TRAJ. 1. i 4. 2007-a
(*NN* bi 131/97) NAPLAĆENA.

Najvažnija prava djece

- **PRAVO NA JEDNAKOST** - Svako dijete ima jednaka prava bez obzira tko je, gdje živi, čime mu se roditelji bave, kojim jezikom govori, koje je vjere, je li dječak ili djevojčica, iz koje kulture potječe, ima li neku teškoću u razvoju, je li bogato ili siromašno.

Najvažnija prava djece

- **PRAVO NA LJUBAV I NJEGU** – Dijete ima pravo živjeti sa svojim roditeljima ili udomiteljima koji o njemu trebaju brinuti

- **PRAVO NA ZAŠTITU OD SVAKOG OBLIKA NASILJA:** od nanošenja boli, lošeg postupanja, zlostavljanja, seksualnog iskorištavanja; od otmice i prodaje; rada koji mu šteti; droge i trgovine drogom.

- **PRAVO NA IZRAŽAVANJE MIŠLJENJA** –

Dijete može reći što misli, a odrasli ga trebaju saslušati.

- **PRAVO NA BIRANJE PRIJATELJA** – dijete može birati prijatelje, pridružiti se grupi ili okupiti grupu, dok god to ne šteti drugima.

- **PRAVO NA OBRAZOVANJE** - djeca imaju pravo ići u školu i učiti, dobivati pomoć koja im je potrebna posebno ako imaju teškoća.

- **PRAVO NA ZDRAV I ČIST OKOLIŠ** – djeca imaju pravo na čistu vodu, zdravu hranu, čisti zrak

Koje su obveze djece, kako oni mogu štititi svoja prava ali i prava svojih prijatelja?

Djeca imaju **odgovornost prema sebi i drugima:**

- Brinuti se o zdravlju (prehrana, san, igra, odmor, higijena...)
- Učiti u školi, pomoći drugima,
- Ne sudjelovati u vrijeđanju, nasilju...
- Suzdržati se od nanošenja bilo kakvih vrsta ozljeda,
- Poštivati različitosti druge djece,
- Poštivati tuđe mišljenje,
- Brinuti o okolišu,
-

Za koje pravo je vezana svaka odgovornost?

**NAUČITE SE POŠTOVATI
I ŠTITITI SVOJA I TUĐA PRAVA!**

